

KULBX00W OT48

KRAJSKÝ ÚŘAD LIBERECKÉHO KRAJE
08 odbor životního prostředí a zemědělství

Číslo jednací
KULK 68074/2025
OŽPZ 1221/2025

Oprávněná osoba/linka/email
Ing. Habrda/392
kristian.habrda@kraj-lbc.cz

Liberec
10. prosince 2024

VEŘEJNÁ VYHLÁŠKA
OPATŘENÍ OBECNÉ POVAHY

Krajský úřad Libereckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, jako věcně i místně příslušný orgán ochrany přírody ve smyslu § 29 odst. 1 a § 67 odst. 1 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, podle § 171 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), a § 77a odst. 5 písm. f) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále jen „zákon“), a podle § 13h odst. 2 a současně § 37, § 43 a § 44 zákona vydává:

OPATŘENÍ OBECNÉ POVAHY

Článek I.
Předmět úpravy

- 1) Tímto opatřením obecné povahy se v rozsahu územní působnosti Krajského úřadu Libereckého kraje jako příslušného orgánu ochrany přírody **stanovují bližší podmínky uplatňování Zásad regulace pajasanu žláznatého (*Ailanthus altissima*) v České republice¹** (dále jen „Zásady regulace“) za účelem jeho odstranění, případně kontroly nebo izolace. Dle schválených Zásad regulace pajasanu žláznatého (*Ailanthus altissima*) v České republice je jako dlouhodobý cíl stanovena **úplná eradikace (úplné odstranění) pajasanu žláznatého na celém území ČR. Toto opatření obecné povahy se vztahuje na území Libereckého kraje v kompetenci krajského úřadu, tj. mimo území velkoplošných chráněných území (CHKO Jizerské hory, CHKO Lužické hory, CHKO Český ráj, CHKO České středohoří, CHKO Kokořínsko-Máchův kraj), území Krkonošského národního parku a jeho ochranného pásma a mimo pozemky určené k obraně státu.**
- 2) Současně se pro účel dle předchozího odstavce **povoluje výjimka ze základních podmínek ochrany přírodních rezervací, konkrétně k používání biocidů, a uděluje souhlas k činnostem omezeným dle bližších podmínek ochrany v přírodních rezervacích**

¹ Věstník MŽP č. 7, srpen 2023.

T +420 485 226 111 E podatelna@kraj-lbc.cz

a přírodních památkách a souhlas k činnostem omezeným v jejich ochranných pásmech, konkrétně ke vjezdu, vstupu a používání chemických prostředků v těchto územích.

Článek II. Opatření k regulaci

- 1) Při eradikaci pajasanu žláznatého se postupuje v souladu s kap. 3.1, 3.2, 3.3, 3.4. a 4.7.5 Zásad regulace.² Především je nutné:
 - a) Pajasan a jeho porosty eradikovat mechanicky či chemicky nebo kombinací obou metod. Přednostně je třeba řešit vzrostlé jedince a zejména zabránit vysemenění pajasanu. Chemické zásahy je třeba provádět v souladu s rostlinolékařskými předpisy³.
 - b) Nejúčinnější jsou metody cílené aplikace herbicidu přímo do kmene pajasanu s následným ponecháním stromu k odumření (injektáž herbicidu do kmene u vzrostlých jedinců nebo odloupání kůry z kmínku a nátěr herbicidu u drobnějších jedinců, drobné semenáčky lze vytrhávat). Mechanické a chemické zásahy provádět ve vegetační době.
 - c) Kontrolovat místo, kde byla opatření provedena, v následujícím roce i v dalších letech. V souladu se Zásadami regulace odstraňovat semenáčky či zmlazení.
- 2) Údaje o provedení regulačních opatření, tj. zejména o místě, termínu a rozsahu zásahu, bezodkladně oznámit krajskému úřadu.
- 3) Opatření k regulaci a eradikaci pajasanu provádějí uživatelé nebo vlastníci pozemků v rámci běžné péče o pozemky.
- 4) Pokud uživatelé nebo vlastníci pozemků s výskytem pajasanu žláznatého jeho regulaci a eradikaci neprovádějí, může je příslušný orgán ochrany přírody v rámci naplňování priorit dle čl. III vyzvat, aby za podmínek dle § 13j odst. 4 zákona zajistili její provedení, a informovat je o možnosti dalšího postupu dle § 68 odst. 3 a 4 zákona. Výzva se uživatelům či vlastníkům pozemků doručuje písemně, a není-li to možné nebo účelné, prostřednictvím veřejné vyhlášky.
- 5) Neobdrží-li krajský úřad do konce lhůty stanovené ve výzvě písemný projev vůle uživatele nebo vlastníka provést nezbytná regulační opatření, je v souladu s § 13j odst. 4 zákona oprávněn tato opatření provést sám.
- 6) Při zjištění výskytu pajasanu žláznatého je nutno tato zjištění výskytu předávat dle § 13f odst. 1 zákona Agentuře ochrany přírody a krajiny České republiky (dále jen AOPK ČR) včetně dat o lokalizaci (číslo pozemku a katastrální území, GPS souřadnice atp.), popř. další data o tomto výskytu (ks, metry čtvereční porostu atp.). Mapování výskytu pajasanu lze provádět i prostřednictvím aplikace BioLog (mobilní telefon). Stejným způsobem bude při předávání dat postupováno i Krajským úřadem Libereckého kraje, odborem životního prostředí a zemědělství (dále jen „krajský úřad“).

² Viz také Standardy péče o přírodu a krajinu, Likvidace vybraných invazních druhů rostlin, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR.

³ Zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči.

Článek III. Priority regulace

Pro eradikaci pajasau žláznatého se stanovují tyto územní priority:

1. Na pozemcích s umístěním technické infrastruktury, zejména komunikací, železničních drah a produktovodů včetně jejich ochranných pásem, a na pozemcích vodních toků, na pozemcích měst a obcí, kraje a státu, včetně pozemků svěřených do správy dalším subjektům:

- a) Uživatelé nebo vlastníci pozemků průběžně vyhledávají lokality s výskytem pajasau žláznatého na svých pozemcích. V případě zjištění výskytu pajasau žláznatého na jiných pozemcích informují o tomto zjištění dle § 13f odst. 1 zákona AOPK ČR, popř. krajský úřad.
- b) Uživatelé nebo vlastníci pozemků zajistí při správě pozemků a při údržbě technické infrastruktury či vodních toků, aby veškeré práce spojené s eradikací pajasau probíhaly v souladu se Zásadami regulace pajasau žláznatého.
- c) Krajský úřad bude na žádost předávat informace o známých a evidovaných místech výskytu pajasau žláznatého velkolepého a o požadavcích na provádění regulačních zásahů.
- d) Předpokládaná doba realizace zásahů na eradikaci pajasau je do tří let od nabytí účinnosti tohoto opatření obecné povahy a následně vždy do 1 roku v případě zmlazování populace pajasau žláznatého.

2. Na lesních pozemcích ve vlastnictví státu a samosprávných subjektů, které jsou ve správě jimi zřizovaných organizací:

- a) Uživatelé, nebo vlastníci lesních pozemků průběžně provádějí cílené kroky k odstranění pajasau žláznatého, zejména při rozvolnění porostu po výchovných zásazích a mýtních těžbách.
- b) Zásahy k regulaci pajasau žláznatého musí být prováděny v souladu se Zásadami regulace.
- c) Předpokládaná doba realizace zásahů na eradikaci pajasau je do pěti let od nabytí účinnosti tohoto opatření obecné povahy a následně vždy do 1 roku v případě zmlazování populace pajasau žláznatého.

3. Na všech ostatních pozemcích:

- a) Uživatelé, nebo vlastníci pozemků průběžně provádějí cílené kroky k odstranění pajasau žláznatého.
- b) Zásahy k regulaci pajasau žláznatého musí být prováděny v souladu se Zásadami regulace.
- c) Krajský úřad bude na žádost předávat informace o známých a evidovaných místech výskytu pajasau žláznatého a o požadavcích na provádění regulačních zásahů.
- d) Předpokládaná doba realizace zásahů na eradikaci pajasau je do pěti let od nabytí účinnosti tohoto opatření obecné povahy a následně vždy do 1 roku v případě zmlazování populace pajasau žláznatého.

Článek IV. Ponechání jedinců bez zásahu

1. Samčí jedinci, kteří nemohou vytvářet semena a jsou tak z hlediska šíření méně riziková, mohou být na pozemcích, které jsou užívány jako zahrady nebo plochy veřejné zeleně (parky, hřbitovy atp.) ponechání bez regulace, pokud jako dřevina plní v místě významnou funkci, např. estetickou.
2. Vlastníci pozemků s výskytem pajasau žláznatých dle odst. IV. 1. oznámí písemně skutečnost, že chtějí vybrané stromy ponechat, krajskému úřadu.

Článek V. Obecná úprava

- 1) V rámci stavebních činností, zemních prací či těžby surovin je nutné dbát, aby nedocházelo k šíření pajasau žláznatého v zasažených plochách ani v místech ukládání biologického odpadu a zeminy.
- 2) Na pajasany žláznaté, odstraňované podle Zásad regulace a tohoto opatření obecné povahy, se nevztahuje obecná ochrana dřevin dle § 7 odst. 1 zákona. Zásahy cílené na jejich regulaci se nepovažují za poškození dřeviny a pro kácení nadlimitních stromů či zapojených porostů (dle vyhlášky č. 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování jejich kácení) není potřeba povolení ke kácení.
- 3) Tímto opatřením obecné povahy nejsou dotčena další ustanovení zákona nebo jiných právních předpisů (např. zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči).
- 4) Je-li to účelné, vyzve krajský úřad uživatele či vlastníky pozemků, na kterých byla provedena regulační opatření, postupem obdobným jako v čl. II. odst. 3, aby dohodnutým způsobem zajistili opatření k obnově dotčených ekosystémů. Tato opatření mohou zahrnovat výsadbu vhodných dřevin nebo výsev travobylinných směsí.
- 5) Šíření pajasau žláznatého v důsledku nedodržování postupů dle Zásad regulace a tohoto opatření obecné povahy může být podle příslušných skutkových podstat obsažených v zákoně postihováno jako přestupek.

Článek VI. Platnost a účinnost

- 1) Opatření obecné povahy podle § 173 odst. 1 správního řádu nabývá účinnosti patnáctým dnem po dni vyvěšení veřejné vyhlášky na úřední desce Krajského úřadu Libereckého kraje.
- 2) Toto opatření obecné povahy je platné do jeho zrušení Krajským úřadem Libereckého kraje (tj. do splnění cíle – dosažení úplné eradikace pajasau na území Libereckého kraje).

Odůvodnění

Krajský úřad, jako příslušný orgán ochrany přírody podle ustanovení § 77a odst. 5 písm. g) a i) zákona, přistoupil k vydání tohoto opatření obecné povahy, kterým je řešena implementace nařízení EP a Rady (EU) č. 1143/2014, o prevenci a regulaci zavlékání či vysazování a šíření invazních nepůvodních druhů. Novelou zákona (platnost a účinnost novely od 1. 1. 2022) byla následně uložena vlastníkům a uživatelům pozemků a dalším osobám včetně orgánů ochrany přírody povinnost realizovat opatření k úplné eradikaci pajasau žláznatého na celém území České republiky. Ministerstvem životního prostředí byly následně v roce 2023 vydány a schváleny **Zásady regulace pajasau žláznatého (*Ailanthus altissima*) v České republice**. Opatření obecné povahy jsou krajským úřadem ve smyslu § 13h odst. 2 zákona upřesňovány priority, postupy a opatření k regulaci pajasau žláznatého včetně termínů.

Krajským úřadem byl proto pod č.j. KULK 59554/5025 ze dne 20. 10. 2025 zveřejněn formou veřejné vyhlášky dne 20. 10. 2025 návrh opatření obecné povahy, kterým došlo v rozsahu

územní působnosti Krajského úřadu Libereckého kraje jako příslušného orgánu ochrany přírody ke stanovení bližší podmínky uplatňování Zásad regulace za účelem odstranění, případně kontroly nebo izolace pajasanu žláznatého a byla stanovena lhůta k podání námitek a připomínek. Zároveň byl návrh opatření vyvěšen na úředních deskách (krajského úřadu a dotčených obecních úřadů). Ve stanovené lhůtě krajský úřad neobdržel ke zveřejněnému návrhu opatření žádné námítky ani připomínky.

Pajasan žláznatý (*Ailanthus altissima*) je nepůvodní dvoudomá dřevina z jihovýchodní Asie. Pro svou odolnost, rychlost růstu i dekorativní vzhled byl vysazován především do větrolamů, na zpevnění erozních svahů, pro energetické využití, na ozelenění ploch podél silnic a železnic i jako okrasná dřevina vhodná do náročných podmínek městského prostředí. Roste na široké škále stanovišť. Vyhovují mu zejména teplé oblasti a sušší, propustné půdy. Lze předpokládat, že s rostoucím vlivem oteplování se bude rychleji šířit do nových lokalit. Pajasan je konkurenčně silný, rychle roste, snadno obsazuje nová stanoviště a brání v růstu okolním druhům. Okřídlená semena se velmi dobře šíří větrem. Má rozsáhlý a houževnatý kořenový systém, do půdy vylučuje toxin ailanthon, který nepříznivě působí na okolní rostliny. Tato vlastnost je nejsilnější v počáteční fázi životního cyklu, kdy si semenáčky budují kolem sebe životní prostor. Pajasan má velmi silnou schopnost regenerace, při poškození intenzivně a rychle zmlazuje a tvoří velké množství kořenových výmladků. Jeho dřevo je nekvalitní a poměrně křehké, stromy jsou v pozdějším věku náchylné k napadení houbovými chorobami, k lámání a vývratům a ohrožují tak bezpečnost ve svém okolí. Pajasan kořenovým systémem narušuje stavby, včetně dopravní infrastruktury. Dalším rizikem je jeho alergenní pyl. Z listových žlázek se v horkých letních dnech odpařují nepříjemně páchnoucí aromatické látky. Pajasan nepříznivě ovlivňuje také další činnosti. V zemědělství je problematickým plevelem především v sadech a ve vinohradech, jehož prostřednictvím se může přenášet karanténní patogen zlaté žloutnutí révy (GFDP). V lesnictví profituje ze své schopnosti rychle obsazovat narušená stanoviště, osidluje paseky a konkuruje původním druhům dřevin. Nebezpečím je i pro přírodu. Ohrožuje biodiverzitu především na otevřených nelesních stanovištích, nejvíce zranitelné jsou stepní lokality se suchomilnou a teplomilnou květenou.

V současné době je pajasan řazen mezi druhy s velmi vysokým invazním potenciálem nejen v rámci České republiky a Evropy, ale i v celosvětovém měřítku. Na území Libereckého kraje se začíná šířit z jihu, zejména podél dopravních koridorů (dálnice D 11 od hranice se Středočeským krajem, podél železnice ve stejném směru).

Realizace opatření stanovených Zásadami regulace a tímto opatřením obecné povahy provádí v rámci běžné péče o pozemek uživatel pozemku (§ 13j odst. 4 a 5 zákona), nebo jeho vlastník. Neprovede-li vlastník nebo uživatel pozemku tato opatření, nebo pokud je neprovede v souladu se stanovenými podmínkami, není-li schopen provedení těchto opatření zajistit, nelze-li to na něm spravedlivě požadovat nebo vyžaduje-li provedení těchto opatření činnost, která přesahuje rámec běžné péče o pozemek, může provedení těchto opatření zajistit orgán ochrany přírody. Tím je v tomto případě na území mimo CHKO, KRNAP a pozemky určené k obraně státu krajský úřad (§ 77a, odst. 5 písm. i) zákona). Vlastníci a nájemci dotčených pozemků jsou povinni provádění zásahů strpět (§ 68 odst. 4 zákona). Vyžaduje-li provedení opatření činnost přesahující rámec běžné péče o pozemek, může orgán ochrany přírody uzavřít s uživatelem pozemku, popřípadě jeho vlastníkem, písemnou dohodu (§ 13j odst. 5 a § 68 odst. 2. zákona). Na likvidaci invazních druhů je možné využít také některý z dotačních titulů, které administruje AOPK ČR.

K jednotlivým článkům výroku

Článek I. (Předmět úpravy)

Zde se kromě specifikace vlastního předmětu právní úpravy vymezuje území, pro které je toto opatření obecné povahy vydáváno, tj. pro území Libereckého kraje, mimo území chráněných krajinných oblastí (CHKO Český ráj, CHKO Jizerské hory, CHKO Lužické hory, CHKO České středohoří, CHKO Kokořínsko – Máchův kraj, dále mimo pozemků určených k obraně státu, zde je příslušným orgánem ochrany přírody AOPK ČR, dále mimo území Krkonošského národního parku a jeho ochranného pásma, na kterém je příslušným orgánem ochrany přírody Správa KRNP. V rámci Libereckého kraje je expanze pajasau žláznatého v současnosti evidována při jižní hranici kraje a na Turnovsku.

Článek II. (Opatření k regulaci)

Zásady regulace široce popisují postupy opatření k regulaci pajasau žláznatého. V tomto článku jsou uvedeny jen základní principy, které je nutno respektovat. Nejdůležitější informace jsou shrnuty v metodických doporučeních, které tvoří přílohu tohoto opatření obecné povahy. Zdůrazněna je nutnost **před odstraněním pajasau vždy použít herbicid nebo schválený biologický přípravek k potlačení následné výmladnosti**. Pro zajištění dostatečné účinnosti použitých prostředků je nutné proti pajasau zasahovat ve vegetační době. Zásah proti jednotlivým stromům může být efektivní již napoprvé, většinou však bude nutno řešit rozsáhlejší ohniska sestávající z plodných dřevin i výmladků či semenáčů. V takových případech se nedá předpokládat stoprocentní účinnost prvního zásahu, proto je důležité kontrolovat lokalitu i v následujícím roce, resp. po dobu několika let, a důsledně odstraňovat přežívající, případně nově vyrostlé jedince. Provedení regulačního opatření je nutno oznámit krajskému úřadu. Oznámení by mělo obsahovat údaje o místě (parcelní číslo, katastrální území), datu, rozsahu (počet odstraněných jedinců či plocha, která byla ošetřena) a způsobu zásahu (použitá metoda). Tyto údaje jsou důležité pro vyhodnocování aktuální situace rozšíření pajasau žláznatého.

V další části tohoto článku je specifikováno, kdo je oprávněn či povinen opatření k regulaci pajasau provádět. Jsou to především uživatelé a vlastníci pozemků v rámci běžné péče o ně, nebo i nad ni. Běžnou péčí se rozumí takový způsob hospodaření, který odpovídá druhu pozemku, resp. kultury na něm. Tento pojem může být různými subjekty chápán odlišně a jeho obsah se může v průběhu času proměňovat. Pokud uživatelé či vlastníci opatření k regulaci pajasau sami neprovádějí, bude krajský úřad postupovat v souladu s prioritami regulace (čl. III). Především bude uživatele či vlastníky písemně či prostřednictvím veřejné vyhlášky vyzývat, aby potřebné zásahy provedli, a poučí je, že pokud toho nebudou schopni či o to nebudou mít zájem a zároveň to po nich nelze spravedlivě vyžadovat, je orgán ochrany přírody oprávněn sám či prostřednictvím jiného zásahy provést. V takovém případě jsou uživatelé a vlastníci pozemků povinni provádění zásahů strpět a osobám, které je zajišťují, umožnit vstup na pozemky.

Článek III (Priority regulace).

Prioritou pro řešení problematiky pajasau jsou pozemky s umístěním technické infrastruktury, zejména komunikací, železničních drah, elektrizační soustavy a produktovodů včetně jejich ochranných pásem a pozemky vodních toků vzhledem k tomu, že jde o koridory, kudy se druh snadno šíří. Dále pozemky ve veřejném vlastnictví – obce, kraje, nebo státu, včetně těchto pozemků svěřených do správy dalším subjektům. Tyto pozemky často tvoří veřejná prostranství nebo území s vyšší frekvencí osob nebo dopravy a tím vytvářejí předpoklady pro další šíření pajasau. Na pozemcích podle odst. 1. bývají dřeviny často odstraňovány v rámci jejich správy a údržby. Přitom je především potřeba, aby příslušné zásahy probíhaly v souladu se Zásadami

regulace, zejména aby při odstraňování pajasanu byl vždy předem použit herbicid a aby toto ošetření probíhalo ve vegetační době. Obdobné platí pro pozemky ve vlastnictví obcí, kraje nebo státu. Vlastníci, uživatelé nebo správci těchto pozemků by měli v rámci běžné péče průběžně sledovat možný výskyt pajasanů na svých pozemcích a provádět opatření k jeho regulaci. Pokud v rámci této činnosti objeví pajasany na cizím pozemku, **zjištěný výskyt pajasanů je potřeba nahlásit dle § 13f odst. 1 zákona AOPK ČR, popř. krajskému úřadu** (např. emailem nebo prostřednictvím mobilní aplikace BioLog). Krajský úřad zajistí u známých a evidovaných případů výskytu pajasanu informování vlastníků pozemků ve shodě s bodem III.1.c) tohoto opatření obecné povahy.

Odstavec 2 podrobněji řeší lesní pozemky, na kterých může docházet k masovému rozšíření pajasanů v případě provádění plošných zásahů (např. prosvětlení porostu, obnovní těžba), při kterých vzniká riziko šíření druhu na prosvětlených plochách nebo narušeném povrchu terénu. Ostatní pozemky jsou zahrnuty pod odst. 3. Protože každý jedinec pajasanu, zejména samičí, může způsobit nové centrum rozšíření po širokém okolí, je důležité v průběhu následujících let provést regulaci pajasanu na všech pozemcích.

Článek IV. (Ponechání jedinců bez zásahů)

Krajský úřad zohledňuje, že v prostředí lidských sídel se mohou nacházet jedinci pajasanu žláznatého, kteří jsou důležitou složkou veřejné zeleně, příp. jsou obzvláště významní pro vlastníky pozemku, na kterém rostou. Méně problematické jsou samčí stromy, protože nemají potenciál šíření semen. Je však potřeba takové jedince zaevidovat. Pokud si vlastníci přejí dlouhodobě ponechat pajasan na svém pozemku, měli by tuto skutečnost oznámit krajskému úřadu. Oznámení by mělo obsahovat údaje o lokalizaci (parcelní číslo, katastrální území), velikosti stromu (průměr kmene, případně výška, věk) a důvodu pro jeho zachování. V případě samičích jedinců nelze výše uvedený postup použít. Samičí jedinci vytvářejí velké množství semen, která jsou schopna se samovolně šířit na vzdálenost několika kilometrů, prostřednictvím dopravních prostředků mohou být roznášena i dále. Nejsou známa opatření, která by účinně zabránila šíření semen pajasanu. Proto je nutné odstranit všechny samičí jedince, i pokud byly původně pěstované pro okrasu.

Článek V. (Obecná úprava)

Při některých činnostech může docházet k odstraňování pajasanů za podmínek, kdy zmlazování či jiné jejich šíření v podstatě nehrozí. Jde například o stavební činnosti, při kterých jsou pajasany vykáceny, pařezy vytrhány a plocha je následně zastavěna. Obdobně při těžební činnosti bývá půdní povrch narušen tak, že jsou stromy odstraněny i s kořeny na velké ploše a do značné hloubky. V těchto případech je nutno dbát na to, aby při dopravě částí odstraňovaných stromů nebyl biologicky aktivní materiál (zejména půda s klíčovými semeny) ukládán na místa, kde by zapříčinil další šíření druhu. Při úvahách, kde při omezených finančních i lidských zdrojích zasáhnout prioritně, by při eradikaci pajasanu měla být upřednostněna místa prvního výskytu. Důvodem je to, že zde bude zásah poměrně snadný, rychlý a nenáročný vzhledem k tomu, že takováto nová ohniska sestávají pouze z jednoho či několika mladých stromů. Pokud se však takové místo ponechá bez zásahu, resp. je ošetřováno neodborně, počet stromů se zvyšuje, rostou a množí se, takže náklady na pozdější eradikaci jsou násobně vyšší.

Dřeviny, které rostou mimo lesní pozemky, jsou chráněny před poškozováním a ničením bez ohledu na jejich původ a druh (§ 7 odst. 1 zákona). Povolení (§ 8 odst. 1 zákona) je nezbytné pro kácení dřevin, které splňují parametry stanovené prováděcí vyhláškou (č. 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování jejich kácení). Tato ochrana se na invazní nepůvodní druhy

dřevin nevztahuje (§ 7 odst. 2 zákona) při jejich kácení či dalších zásazích nezbytných k přecházení či omezení jejich šíření podle § 13d až 13 l zákona. Přitom je nutno postupovat v souladu s podmínkami stanovenými v tomto opatření obecné povahy. **V praxi to znamená, že vlastník, uživatel pozemku či jiný oprávněný subjekt bude moci pajasany kácet bez povolení či používat metody, které by za normálních okolností byly hodnoceny jako poškozování dřeviny (například injektáž herbicidu), pokud postupuje podle podmínek stanovených v tomto opatření obecné povahy.**

Tímto opatřením obecné povahy nejsou dotčena další ustanovení zákona, např. ochrana volně žijících ptáků podle § 5a zákona, ochrana zvláště chráněných druhů podle § 48 zákona. V případě dotčení zvláště chráněných druhů, například hmyzu, ptáků nebo netopýrů, je nezbytné požádat předem o povolení výjimky z jejich ochrany (§ 50 a 56 zákona) věcně a místně příslušný úřad (§ 77a, odst. 5, písm. o zákona), kterým je Krajský úřad Libereckého kraje. V případě hnízdění volně žijících ptáků je třeba požádat o odchylný postup (§ 5b zákona) věcně a místně příslušný úřad (§ 77 odst. 1 písm. g zákona). Obecně lze doporučit v případě starších vzrostlých stromů zásah realizovat v mimohnízdním období. Tímto opatřením obecné povahy rovněž nejsou dotčena ustanovení jiných právních předpisů, např. zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči. Podle § 14 tohoto zákona je nezbytné si ve vyjmenovaných případech předem vyžádat rozhodnutí obecního úřadu s rozšířenou působností, nebo v případě národní kulturní památky krajského úřadu. To platí i při výsadbě či kácení dřevin na veřejných prostranstvích v památkově chráněném území. V konkrétních případech nutné se obrátit na příslušný orgán státní památkové péče. V místě, kde po odstranění invazních druhů vzniknou obnažené plochy, náchylné k opětovnému obsazení nežádoucími rostlinami, je vhodné napomoci obnově původních ekosystémů (čl. 20 nařízení), například výsadbou vhodných dřevin, výsevem travobylinných směsí. Vlastník nebo uživatel pozemku je povinen postupovat tak, aby nedošlo k opětovnému rozšíření invazního druhu. Pokud je to účelné, může orgán ochrany přírody vyzvat vlastníka nebo uživatele pozemku, aby provedl opatření k obnově dotčených ekosystémů (§ 13j odst. 6 zákona), případně spolu mohou uzavřít písemnou dohodu (§ 68 odst. 2 zákona). Povinností uživatelů, případně vlastníků pozemků je postupovat tak, aby nepoškozovali životní prostředí, zdraví a majetek jiných osob. V odůvodněných případech, kdy zanedbáním této povinnosti vzniká škoda (případně také zvýšené náklady spojené s údržbou okolních parcel) lze „zavlečení, vysazení nebo šíření invazního nepůvodního druhu“ postihovat jako přestupek (§ 87 odst. 1 písm. m); 88 odst. 1 písm. s) zákona). Přestupkem je také porušení některého ze zakázaných způsobů využívání podle čl. 7 odst. 1 nařízení [§ 87 odst. 3 písm. p); § 88 odst. 2 písm. q) zákona]. Obdobná právní úprava je na úseku rostlinolékařské péče, kde lze šíření škodlivých organismů postihovat jako přestupek (§ 3 odst. 1. písm. a); § 79b odst. 1 písm. a); § 79f odst. 1 písm. a) zákona č. 326/2004 Sb.).

Článek VI. (Platnost a účinnost)

Účinnost opatření obecné povahy byl stanovena podle § 173 odst. 1 správního řádu. Časová platnost tohoto opatření obecné povahy byla stanovena s ohledem na uloženou nutnost úplné eradikace pajasany žláznatého na území Libereckého kraje.

POUČENÍ

Proti opatření obecné povahy nelze podat opravný prostředek (§ 173 odst. 2 správního řádu).

RNDr. Jitka Šádková

vedoucí odboru životního prostředí a zemědělství

Příloha: Přehled doporučených metod eradikace dle Zásad regulace pajasanu žláznatého, kapitoly 4.7.5.

Preferovanými metodami provádění opatření k odstranění pajasanu žláznatého jsou:

- dospělé stromy: navrtání kmene s injektáží herbicidu
- malé stromky: částečné loupání kůry a zátěr herbicidem
- velké plochy malých jedinců (vzniklé předchozím nevhodným managementem, nejčastěji kácením v období vegetačního klidu) lze použít postřik herbicidu na list.

Z bezpečnostních důvodů (např. podél komunikací) lze použít i kácení na vysoký pařez s odloženou injektáží, zde je ale potřeba počítat s nižší efektivitou metody (popsáno detailně v Zásadách regulace či ve Standardech AOPK (D 02 007 Likvidace vybraných invazních druhů rostlin (vč. následné péče o lokality)).

Mechanické metody (bez použití herbicidu) lze použít jen v případě odstraňování jedinců i s kořeny (vytrhávání velmi mladých semenáčků nebo odstraňování pajasanů v rámci zemních prací). Jiné čistě mechanické metody jsou nepřijatelné – např. při údržbě pozemků sečením je nutné mladé pajasany z údržby vynechat (nesekat) a ošetřit vhodnou metodou (částečné loupání kůry, případně postřik apod.)

Preferované metody provádění opatření k odstranění pajasanu žláznatého:

Vhodné pro	Typ metody	Období aplikace
stromy nad 3 cm v průměru.	navrtání kmene + injektáž herbicidu	červen-říjen (ideálně konec léta); kácet až po odumření, min. po 2 měsících
mladí jedinci pod 3 cm v průměru	částečné loupání kůry + aplikace herbicidu (nátěr oloupaných míst)	červen-říjen (ideálně konec léta); odstranit odumřelé jedince lze min. po 2 měsících
rozsáhlé a husté porosty výhonů, zanedbané plochy	postřik na list	červen, v případě potřeby možno opakovat v září
stromy, které nelze z bezpečnostních důvodů kácet až po odumření	kácení na vysoký pařez (min. 1,5 m) s odloženou injektáží	kácet lze i v zimě, injektáž po vyrašení výhonků červen-říjen následujícího roku
mladé semenáče (do cca 30 cm) s dosud nevyvinutým kulovým kořenem	vytrhávání i s kořeny	kdykoliv
Odstraňování pajasanů v rámci zemních prací	odstraňování jedinců i s kořeny	Kdykoliv. Nutno zohlednit způsob a místo ukládání kontaminované půdy se semeny.

Při zásazích je nutné splnit následující podmínky:

- prioritně odstranit plodící stromy, pokud se na lokalitě již vyskytují, a to vhodně zvolenou mechanicko-chemickou metodou,
- prioritně likvidovat jednotlivě rostoucí, dosud nepokácené stromky, poté navázat likvidací polykormonů, pokud se již na lokalitě nacházejí.

K zabezpečení větší efektivity je na místě dodržovat následující pravidla:

- 1) vyvarovat se čistě mechanickému odstranění,
- 2) pokud je to možné, snažit se zasahovat včas, dokud jsou jedinci relativně menšího vzrůstu,
- 3) cílenou aplikaci herbicidů do kmene provádět nejlépe koncem léta (srpen–září), kdy pletivo táhne živiny do kořenů a tím se výrazně eliminuje následná pařezová i kořenová výmladnost (při správně provedeném zásahu a dobrých podmínkách až 100% účinnost!),
- 4) ošetřované plochy navštívit během jedné sezóny opakovaně kvůli likvidaci přehlédnutých nebo nově vyrašených jedinců.

Podrobnější popis jednotlivých metod provádění opatření k odstranění pajasanu žláznatého je uveden přímo v Zásadách regulace pro pajasan žláznatý (*Ailanthus altissima*) v ČR, konkrétně v kapitole 4.7.5.1 a ve standardu SPPK D 02 007 Likvidace vybraných invazních druhů rostlin v kapitolách 3 a 4.1.4. (<https://www.nature.cz/platne-standardy>).

Pozn. V případě použití herbicidů je třeba používat přípravky, jejichž použití je v souladu s platnou legislativou ČR a používat je způsobem dle pokynů uvedených na obalu přípravku a dle rozhodnutí o jejich registraci. Seznam povolených přípravků pro daný rok vydává Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský. Jako zdroj informací lze využít Registr přípravků na ochranu rostlin (dostupný na: <https://eagri.cz/public/app/eagriapp/POR/>). Pracovat s koncentrovanějšími přípravky (při injektáži, loupání kůry a následném zátěru, odložené injektáži, zátěru řezné plochy) mohou pouze držitelé min. II. stupně osvědčení o odborné způsobilosti pro nakládání s přípravky na ochranu rostlin podle § 86 odst. 3 zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů.

Rozdělovník:

1. Zveřejněno na úřední desce Krajského úřadu Libereckého kraje – vyvěsit trvale do splnění cíle
2. Do datové schránky jako příloha žádosti o zveřejnění na úřední desce všem obcím a městům Libereckého kraje, vyjma těch, které leží celým svým obvodem na území CHKO či KRNP a jeho ochranného pásma

Obdrží obce:

Obec Bělá
Obec Benešov u Semil
Obec Bezděz
Obec Bílá
Obec Bílý Kostel nad Nisou

Obec Bílý Kostel
Obec Blíževedly
Obec Bohatice
Obec Bozkov
Obec Bradlecká Lhota
Obec Brniště
Obec Bukovina u Čisté
Obec Bulovka
Obec Bystrá nad Jizerou
Obec Cetenov
Město Cvikov
Obec Černousy
Město Česká Lípa
Město Český Dub
Obec Čistá u Horek
Obec Čtverín
Obec Dalešice
Obec Dětrichov
Obec Dlouhý Most
Město Doksy
Obec Dolní Řasnice
Obec Držkov
Město Dubá
Obec Dubnice
Město Frýdlant
Obec Frýdštejn
Obec Habartice
Obec Háje nad Jizerou
Obec Hamr na Jezeře
Obec Heřmanice
Obec Hlavice
Město Hodkovice nad Mohelkou
Městys Holany
Obec Holenice
Obec Horka u Staré Paky
Obec Horní Branná
Obec Horní Libchava
Obec Horní Řasnice
Město Hrádek nad Nisou
Obec Hrubá Skála
Obec Chlum
Obec Chotovice
Obec Chotyně
Město Chrastava
Obec Chuchelna
Statutární město Jablonec nad Nisou
Město Jablonec nad Jizerou
Město Jablonné v Podještědí
Obec Janovice v Podještědí
Obec Janův Důl

Obec Jenišovice
Obec Jeřmanice
Obec Jesenný
Obec Jestřebí
Město Jilemnice
Obec Jílové u Držkova
Obec Jindřichovice pod Smrkem
Obec Karlovice
Obec Koberovy
Obec Kobyly
Obec Kořenov
Obec Košťálov
Obec Kozly
Obec Krásný Les
Obec Kravaře
Obec Kruh
Obec Kryštofovo Údolí
Obec Křižany
Obec Ktová
Obec Kunratice
Obec Kunratice u Cvikova
Obec Kvítkov
Obec Lázně Libverda
Obec Lažany
Obec Levínská Olešnice
Statutární město Liberec
Městys Libštát
Obec Lišný
Město Lomnice nad Popelkou
Obec Loužnice
Město Lučany nad Nisou
Obec Luka
Obec Malá Skála
Obec Maršovice
Obec Martinice v Krkonoších
Město Mimoň
Obec Mírová pod Kozákovem
Obec Mníšek
Obec Modříšice
Obec Mříčná
Obec Nová Ves
Obec Nová Ves nad Nisou
Obec Nová Ves nad Popelkou
Město Nové Město pod Smrkem
Obec Noviny pod Ralskem
Město Nový Bor
Obec Ohrazenice
Obec Okna
Obec Okrouhlá
Obec Olešnice

Město Osečná
Obec Paceřice
Obec Pěnčín (okr. Jablonec nad Nisou)
Obec Pěnčín
Obec Pertoltice
Obec Pertoltice pod Ralskem
Obec Peřimov
Obec Plavy
Obec Poniklá
Obec Proseč pod Ještědem
Obec Provodín
Obec Přepere
Obec Příkrý
Obec Příšovice
Obec Pulečný
Obec Radčice
Obec Radimovice
Obec Rádlo
Obec Radostná pod Kozákovem
Obec Radvanec
Město Ralsko
Město Raspenava
Město Rokytnice nad Jizerou
Obec Roprachtice
Město Rovensko pod Troskami
Obec Roztoky u Jilemnice
Obec Roztoky u Semí
Město Rychnov u Jablonce nad Nisou
Obec Rynoltice
Město Semily
Obec Skalice u České Lípy
Obec Skalka u Doks
Obec Skuhrov
Obec Slaná
Obec Sloup v Čechách
Město Smržovka
Obec Soběslavice
Obec Sosnová
Obec Stráž nad Nisou
Město Stráž pod Ralskem
Obec Stružinec
Obec Stružnice
Obec Studenec
Obec Stvolínky
Obec Světlá pod Ještědem
Obec Svijanský Újezd
Obec Svijany
Obec Svojek
Obec Svojkov
Obec Svor

Obec Sychrov
Obec Syřenov
Obec Šimonovice
Obec Tachov
Město Tanvald
Obec Tatobity
Obec Troskovice
Obec Tuhaň
Město Turnov
Obec Velenice
Město Velké Hamry
Obec Velký Valtinov
Obec Veselá
Obec Víchová nad Jizerou
Obec Višňová
Obec Vlastiboř
Obec Vlastibořice
Obec Vrchovany
Obec Všelibice
Obec Všeň
Město Vysoké nad Jizerou
Obec Záhoří
Obec Zahrádky
Město Zákupy
Městys Zásada
Městys Zdislava
Obec Zlatá Olešnice
Obec Žďárek
Obec Ždírec
Město Železný Brod
Obec Žernov

Na vědomí:

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Kaplanova 1931/1, 148 00 Praha 11 – Chodov

Správa KRNP, Dobrovského 3 543 01 Vrchlabí

Ministerstvo životního prostředí, Sekce ochrany přírody a krajiny, Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

Vyvěšeno dne: